

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTERGÖTLANDS LÄN

Naturvårds- och fiskeenheten
Maria Thordarson
0501-60 54 21

BESLUT
2002-06-24

Diarienummer
511-53846-2001

Sida
1(12)

Rek+mb

Till
Enligt sändlista

Naturreservatet Rånna Ryd i Skövde kommun

Beslut om naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken

Innehåll

Beslut
Syfte
Föreskrifter för naturreservatet
Administrativa data
Beskrivning av naturreservatet
Planeringsbakgrund
Behov av och motiv för skydd
Ärendets handläggning
Upplysningar

Bilagor

Bilaga 1. Beslutskarta
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Fastigheter och markägare
Bilaga 5. Hur man överklagar

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att det område, som på bilagd karta (bilaga 1) avgränsats med streckad röd linje, skyddas som naturreservat med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808).

Reservatets namn skall vara **Naturreservatet Rånna Ryd**.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252), fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 3. Skötselplanens övergripande målsättningar och riktlinjer skall gälla utan begränsning i tiden.

Länsstyrelsens beslut om naturreservatet Liden enligt 7 § naturvårdslagen daterat den 24 oktober 1975, dnr 11.111-1204-75, upphävs när föreliggande beslut vunnit laga kraft.

Länsstyrelsens beslut om föreskrifter till skydd för landskapsbilden på Nordbillingens östra sluttning, enligt 19 § naturvårdslagen i dess gamla lydelse, dnr 11.126-259-71, upphävs, i de delar som ingår i naturreservatet Rånna Ryd, när föreliggande beslut vunnit laga kraft.

Länsstyrelsens beslut, med dnr 231-10162-94, om att ett rikkärr på fastigheten Kulaboda 1:2 ska omfattas av biotopskydd enligt 21 § naturvårdslagen upphävs när föreliggande beslut om naturreservat vunnit laga kraft.

Syfte

Syftet med reservatet är att:

- ?? bevara rasbranter med gammal löv- och barrskog av urskogskaraktär.
- ?? bevara och förstärka området som en viktig lövskogstrakt med olika typer av lövträdklädda marker med god tillgång på grov död ved och gamla träd.
- ?? bevara och utveckla skogsbryn med blommande/bärande träd och buskar i gränzonen mellan öppen och trädklädd mark.
- ?? bevara och utveckla hävdade gräsmarker.
- ?? bevara källmiljöer, bäckdrag och rikkärr i området.
- ?? bevara och utveckla ett småskaligt och varierande landskap med olika naturtyper
- ?? bevara och utveckla populationer av rödlistade och sällsynta arter.
- ?? bevara ett stort tätortsnära naturområde för allmänheten.
- ?? följa upp åtaganden som följer av medlemskapet i den europeiska unionen. Delar av naturreservatet har godkänts av regeringen att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000.

Syftet skall tryggas genom att:

- ?? naturligt uppkomna skogar lämnas för i huvudsak fri utveckling
- ?? planterade granskogar avverkas för att omföras till löv/blandskogar
- ?? de öppna markerna hävdas genom bete eller slåtter

- ?? företa åtgärder för att förstärka skogsbryn med rikt innehåll av blommande träd och buskar
- ?? Stigsystem anläggs för att öka tillgängligheten för allmänheten

Föreskrifter för naturreservatet

För att uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Vård och förvaltning skall bedrivas i enlighet med upprättad skötselplan, bilaga 3.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att använda mark- och vattenområden

Förutom föreskrifter och förbud enligt andra författningar är det inte tillåtet att:

1. avverka skog, gallra, röja eller vidta annan skogsvårdande åtgärd
2. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
3. anlägga energiskog eller julgransodling
4. anordna upplag
5. utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva eller bedriva täkt av något slag
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller tillföra växtnäringsämnen utanför mark som får brukas som åker
7. inplantera djur- och växtarter
8. bedriva jakt (denna föreskrift innebär inte hinder mot
9. skyddsdika, rensa dike, lägga igen dike, kulvertera dike, dämma eller utföra annan åtgärd som påverkar området hydrologiska förhållanden
10. uppföra byggnad eller därmed jämförbar anläggning
11. anlägga väg eller ridväg
12. dra fram ny mark- eller luftledning
13. uppföra mast, torn, vindkraftverk, antenn eller liknande anläggning

Reparationer och underhållsröjningar av befintliga luftledningar får utföras maskinellt eller manuellt. Markskador ska undvikas eller minimeras. Samråd skall ske med Länsstyrelsen innan arbetet påbörjas. Om akuta reparationer krävs ska Länsstyrelsen informeras i efterhand

Vattenuttag får ske enligt gällande servitutsavtal. Dessa vattentäkter med tillhörande befintliga vägar får underhållas. Befintliga avloppsledningar får underhållas. Befintliga vägar inklusive slänter och diken får underhållas. Underhållsåtgärder ska utföras så att markskador undviks eller minimeras. Samråd ska ske med Länsstyrelsen innan arbetet påbörjas. Om akuta åtgärder krävs ska Länsstyrelsen informeras i efterhand.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd gällande förvaltning av reservatet

Naturvårdsförvaltaren eller den som naturvårdsförvaltaren utser har rätt att:

1. märka ut reservatet
2. sätta upp informationstavlor på de platser som anges i bifogad skötselplan
3. utföra åtgärder enligt till beslutet hörande skötselplan

Naturvårdsförvaltare och förvaltningsuppgifter:

1. Skövde kommun är naturvårdsförvaltare för de fastigheter inom reservatet som ägs av Skövde kommun. Länsstyrelsen är förvaltare i resterande del av reservatet. Länsstyrelsen har det övergripande ansvaret för förvaltning som rör reservatet i sin helhet.
2. Naturreservatet utmärks genom Länsstyrelsens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
3. Naturvårdsförvaltningen bedrivs enligt skötselplan som fastställs av Länsstyrelsen, bilaga 3. Skötselplanen skall ligga till grund för naturreservatets skötsel och skall vid uppkommande behov revideras.

C. Ordningsföreskrifter för allmänheten enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar är det inte tillåtet att:

1. skada eller ta bort döda träd eller vindfällen
2. gräva upp växter eller växtdelar
3. framföra motordrivet fordon annat än på bilväg
4. cykla och rida annat än på anlagd väg
5. ställa upp husvagn eller husbil
6. göra upp eld annat än på anvisad eldplats enligt skötselplanen

Det är dessutom inte tillåtet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

1. anordna läger eller idrottstävling som omfattar fler än 200 deltagare
2. idka bergsklättring
3. plocka eller insamla gräs, örter, lavar, mossor, insekter och svamp med undantag av bär och matsvamp

Med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken kan Länsstyrelsen i särskilda fall medge undantag från meddelade föreskrifter.

Administrativa data

Namn:	Naturreservatet Rånna Ryd
Kommun:	Skövde
Areal:	443 hektar
Fastigheter och ägare:	Se bilaga 3.3
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen Västra Götaland Skövde kommun

Beskrivning av naturreservatet

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen, bilaga 3.

Natur- och kulturhistoriska värden

Området sträcker sig drygt fem kilometer i nordsydlig riktning utmed platåberget Billingsens östra sluttningar. Hela området präglas av Billingen. Platån ingår dock endast i liten utsträckning. Kanten på platån övergår oftast i stup och rasbranter som är kraftigt lutande och delvis mycket svårforcerade. Längre ned utmed bergssluttningen utbreder sig ett landskap med kullar, terrasser och svackor.

Reservatet kännetecknas framför allt av de stora arealerna lövdominerad skog. Många typer av lövskog förekommer med välutbildade och representativa bestånd t.ex. brantskogar av ädellövrík typ, klibbalskogar och askalmlundar. Brantskogarna har inte rörts på lång tid vilket medför att arter som kräver lång skoglig kontinuitet och god tillgång på död ved förekommer i hög utsträckning. Den sällsynta vegetationstypen ängsgranskog förekommer på några ställen inom området. Billingsens brantskogar och sluttningsskogar övergår i öppna betesmarker eller i ett mosaikartat landskap där öppna betesmarker och trädklädda betesmarker ligger i nära anslutning till varandra.

Markerna i området är till stor del näringsrika och starkt kalkpåverkade. Detta medför att markfloran domineras av örttyper och att många kalkgynnade lundväxter finns i området. Reservatet är mycket rikt på ovanliga arter,

särskilt svamp där 54 rödlistade arter påträffats. Inom reservatet har sammanlagt 92 rödlistade arter påträffats. Törnskata och stenknäck är karaktärsarter i Ryds ängar. Nötkråka ses i synnerhet under hösten proviantera i området. Tre arter upptagna i EU:s fågeldirektiv (79/409/EEG) finns inom reservatsområdet; törnskata, spillkråka och mindre flugsnappare.

Inom reservatet finns flera avsnitt där en första generation granskog har planterats. Dessa skogar ska på sikt omföras till lövskogar eller blandskogar.

Drygt 20 registrerade fornlämningar finns inom reservatet. En av de större fornlämningarna är fornborgen Ymsingsborg på Billingens platå. Ryds grottor är i fornlämningsregistret registrerat som en plats med tradition.

Friluftsliv

Naturreseptatet är av stort värde för det rörliga friluftslivet. Närheten till Skövde gör området till ett viktigt närrekreationsområde. Billingeleden löper i nord – sydlig riktning genom reservatet och det finns även andra markerade leder och många stigar i området. I Ryds ängar och Lidens ängar finns iordningsställda naturstigar, informationsskyltar och sittgrupper utplacerade. Vid fornborgen Ymsingsborg och Ryds grottor finns utsiktsplatser. Både vid Lidens ängar och Ryds ängar finns flera iordningsställda parkeringsplatser.

Markanvändning

1600- och 1700-talets landskap präglades av vidsträckta ängar. Åkrarna var begränsade till områdena runt gårdarna och byarna. Den utveckling som sker runt laga skiftet berör även Ryd och Sätters socknar där exempelvis Lidens uppodlas i hög utsträckning. Den forna Rydbo Engh omvandlas successivt till hagmarker och åkrar. Hagmarkerna som efterträdde ängarna har i stor utsträckning övergått i skogsekosystem av lundkaraktär.

Bebyggelse och anläggningar

Inom reservatet ligger torpet Lilla Åsen i den nordvästra delen av Ryds ängar. Fritidshuset på fastigheten Ryd 15:45 ska rivas. I övrigt finns inga byggnader inom reservatet. Ett antal kraftledningar går genom reservatet. Det finns långtgående planer på att ta bort stora kraftledningar som går genom Ryds ängar. Vidare finns vattentäkter inom reservatet som nyttjar naturliga källflöden.

Planeringsbakgrund

Riksintressen m.m.

Reservatet ligger till stora delar inom område av riksintresse för naturvård (NRO14075) samt för friluftsliv (FR O6). Enligt miljöbalken ska områden av riksintresse skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- och kulturvärden.

Kommunal översiktsplan

Reservatet är förenligt med Skövde kommunens översiktsplan.

Internationell betydelse

Regeringen har redovisat delar av reservatsområdet till EU-kommissionen enligt rådets direktiv 92/43 EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda växter, Natura 2000 (regeringsbeslut 1998) Rånna är dessutom ett objekt i "lövskog 98" där reservatsbildningen delfinansieras med medel ur EU:s LIFE-fond för naturvårdsåtgärder.

Befintliga områdesskydd

Inom området ligger naturreservatet Liden som avsattes som naturreservat 1975.

Länsstyrelsen har 1995 beslutat att ett rikkärr få fastigheten Kulaboda 1:2 ska omfattas av biotopskydd enligt 21 § naturvårdslagen.

Skogsvårdsstyrelsen har 1995 beslutat att ett alkärr på fastigheten Ryd 15:23 ska omfattas av biotopskydd enligt 21 § naturvårdslagen.

Området omfattas även av ett beslut taget 1974 om föreskrifter till skydd för landskapsbilden på Nordbillings östra sluttning, enligt 19 § naturvårdslagen i dess gamla lydelse.

Behov och motiv för skydd

Med hänsyn till områdets höga naturvärden och med hänsyn till reservatets syften kommer pågående markanvändning att försvåras avsevärt och ett reservatsförordnande erfordras.

Föreskrifterna är anpassade till reservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. Reservatet är förenligt med Skövde kommunens översiktsplan.

Ärendets handläggning

Länsstyrelsen gick 1998 ut med en anbudsförfrågan för att utreda naturvärdena, föreslå en gräns samt ta fram förslag till skötselplan för ett planerat naturreservat på Billings östsida. I utredningsområdet ingick Hushållningssällskapets marker vid Rånna som föreslagits som Natura 2000-område (regeringsbeslut 1998). Rånna är dessutom ett objekt i "lövskog – 98" där reservatsbildningen delfinansieras av EU:s LIFE-fond.

I utredningsområdet ingick även Ryds ängar som tidigare planerats som kommunalt naturreservat. I norr avgränsades området av ett antal nyckelbiotoper. Mellanliggande område på fastigheten Björstorp 6:2 har Allmänna Arvsfonden avstått till Naturvårdsverket för att ingå i ett större reservatsområde. Resterande mark på fastigheten köptes till största delen in av natur-

vårdsverket för att användas som bytesmark till markägare som berörs av det planerade reservatet.

Sundh Miljö fick uppdraget att genomföra inventeringen och ta fram förslag till skötselplan. Arbetet finansierades av Naturvårdsverket.

Utredningen kompletterades under arbetets gång med kulturhistoriskt underlag som togs fram av Västergötlands museum.

Naturinventeringen och förslaget till skötselplan har presenterats för berörda markägare och sakägare den 3 februari 2000 respektive den 1 mars 2000.

Förslag till skötselplan har därefter bearbetats av Länsstyrelsen och Skövde kommun.

Länsstyrelsen har beställt värderingar av SVEFA inom planerat naturreservat den 29 mars 2000. Värderingarna genomfördes 2000 - 2001. Några markköp och några avtal om intrångsersättningar har därefter genomförts. All mark som berörs av LIFE-projektet är inköpt. Förhandlingar pågår med resterande markägare som berörs av reservatet. Marker som ska ingå i reservatet och som ligger i anslutning till Skövde kommuns tidigare markinnehav har i första hand köpts in av kommunen med statsbidrag. Förhandlingar pågår där köpen ännu inte är klara. Förslag till beslut har tagits fram av Länsstyrelsen.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Naturvårdsverket, Skövde kommun, Skogsvårdsstyrelsen och Sveriges geologiska undersökningar. Skövde naturskyddsförening, naturskyddsföreningen Skaraborg, Västergötlands ornitologiska förening, Västergötlands svamplubb, Billings klätterklubb, IF Hagen och Skövde fågelklubb har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Berörda mark- och sakägare har samtidigt förelagts att inkomma med eventuella synpunkter på förslaget.

Naturvårdsverket har inte lämnat något formellt yttrande men påpekat att det i reservatsbeslutet bör stå att de delar av området som ingår i LIFE-objektet och som Naturvårdsverket förvärvat inte får säljas utan tillstånd av EU-kommissionen.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har gjort detta tillägg under rubriken "Upplysningar".

Skövde kommun tillstyrker Länsstyrelsens förslag till bildandet av naturreservatet Rånna Ryd men föreslår en mindre gränsjustering på kommunens mark i södra delen av reservatet. Skövde kommun påpekar vidare att det av reservatsföreskrifterna bör framgå att underhåll av befintliga vägar inklusive slänter och diken samt avloppsledningar får ske. Skövde kommun anser vidare att staten som beslutsmyndighet har ett särskilt ansvar för den långsiktiga skötseln och förvaltningen av reservatet.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har ändrat reservatsgränserna enligt kommunens förslag men förutsätter att den del av skötselområde 13 som utgår även i fortsättningen kommer att hävdas genom bete eller slåtter då området har en värdefull torrängsflora samt innehåller ett stort antal odlingsrösen som är biotopskyddsområden.

Föreslagna reservatsföreskrifter har ändrats i enlighet med kommunens förslag. Länsstyrelsen har kompletterat texten under föreskrifter gällande för-

valtning med att Länsstyrelsen har det övergripande ansvaret för förvaltningsfrågor som rör reservatet i sin helhet.

Skogsvårdsstyrelsen har inga synpunkter utan ser positivt på förslaget.

Sveriges Geologiska Undersökning påpekar att SGU i beslut den 30 maj 2002 har detaljavgränsat riksintresset Diabas – Ryd i Skövde. Under förut-sättning att hänsyn tas till detta tillstyrker SGU bildandet av reservatet.
Länsstyrelsens kommentar: Gränsen för naturreservatet Rånna Ryd berör inte det avgränsade riksintresset Diabas – Ryd i Skövde.

Fastighetsägare till fastigheten Jutaberget 1:1 anser att den värdering som utförts på den del av fastigheten som ingår i det föreslagna reservatet är oacceptabel.

Länsstyrelsens kommentar: Fastighetsägaren har inte framfört några synpunkter som föranleder någon justering av beslutet. Förhandling om ersättningsnivå med anledning av reservatet förs vidare även efter det att beslut om naturreservat har tagits. Om överenskommelse inte kan nås har fastighetsägaren möjlighet att stämna staten varefter ersättningsfrågan beslutas i miljödomstolen.

Fastighetsägaren till fastigheten Ryd 15:29 har framfört att han inte vill att någon del av hans fastighet ska ingå i det blivande reservatet.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har efter övervägande justerat reservatsgränsen så att fastigheten Ryd 15:29 inte berörs av reservatet.

Fastighetsägaren till fastigheten Ryd 15:23 anser att föreslaget reservatsområde skulle belasta fastigheten i så hög grad att fastigheten praktiskt taget blir onyttig för sitt ändamål. Fastighetsägaren hemställer i första hand om att ingen ytterligare mark ska ingå samt i andra hand att skötselområde 30 undantas från naturreservatet. Fastighetsägaren vill även framhålla att vandringsleden inte ska gå över åkermarken.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har justerat sträckningen av vandringsleden så att den ligger väster om åkermarken i skogskanten. En preciserad sträckning får göras i fält. Länsstyrelsen har efter övervägande låtit skötselområde 30 utgå ur reservatet. Länsstyrelsen har inte gjort någon justering av beslutet vad gäller åkermarken men vill peka på att föreskrifterna för sak- och markägare medger att bekämpningsmedel och växtnäringssämnen får användas på mark som får brukas som åker.

Smedsgårdsbyns Samfällighetsförening har inkommit med ett antal synpunkter:

Föreningen kräver skriftligt servitut gällande båda vattentäkterna samt att detta servitut ska även gälla tillgång till vattentäkterna för underhåll samt rätt att hålla vägarna i farbart skick.

Föreningen kräver vidare rätt att utföra underhålls- och reparationsarbete av befintlig avloppsledning

Vid område 30 kräver föreningen vidare en 30 meter bred betesfri zon från tomtgränserna med tilltalande staket och färst samt utbildning och utrustning för att sköta den betesfria zonen.

De kräver vidare möjlighet att anlägga en belyst cykelbana längs Rånnavägen samt att Länsstyrelsen tillstyrker behovet av en sådan med hänvisning till ökad trafik samt ytterligare hastighetsbegränsning på Rånnavägen. De önskar även ta del av den ekonomiska planeringen från Skövde kommun för skötseln av det tilltänkta reservatet.

Länsstyrelsens kommentar: För skriftligt servitut avseende vattentäkter hänvisas till Skövde kommun. Underhåll och reparationer av vattentäkter och vägar samt avloppsledningar får utföras enligt reservatsföreskrifterna. Underhålls- och reparationsarbeten ska föregås av samråd med Länsstyrelsen. Skötselområde 30 har utgått ur reservatet. Frågan om betesfri zon mm är därför inte längre aktuell.

Frågan om eventuellt anläggande av cykelbana hanteras av kommunen. Enligt uppgift från kommunen är det inte aktuellt att i dagsläget och med befintliga resurser anlägga någon cykelbana. Om det senare skulle bli aktuellt får eventuellt intrång i reservatet prövas då.

Hastighetsbegränsning och farthinder på Rånnavägen regleras inte i reservatsbeslutet. För den ekonomiska planeringen från Skövde kommun för skötseln av det tilltänkta naturreservatet hänvisas till Skövde kommun.

AB Högkullen har påpekat att ett servitut till AB Högkullens förmån avseende avloppsanläggning saknas i fastighetsförteckningen.

Länsstyrelsens kommentar: Fastighetsförteckningen har justerats avseende detta.

Vattenfall Västnät AB har inget emot reservatet men anser att skälig hänsyn måste tas till de befintliga kraftledningarna i skötselplanen. Vattenfall Västnät AB anser att texten bör kompletteras med att ledningsägaren har rätt a) att bibehålla elledningar med tillbehör och säkerhetsanordningar, b) att fälla för träd och buskar som påverkar ledningarna c) att ta erforderlig sten för anläggande och bibehållande av ledningarna d) att ha möjlighet att utföra tillsyn, underhåll, reparation och ombyggnad av ledningarna samt a) att ta väg.

Länsstyrelsens kommentar: Under föreskrifter A i beslutet står det att reparationer och underhållsröjningar av befintliga luftledningar får utföras men att markskador ska undvikas. Där står också att samråd ska ske med länsstyrelsen innan arbetet påbörjas. Vid akuta reparationer ska Länsstyrelsen informeras i efterhand. Att ta sten inom reservatet omfattas dock inte av undantaget i föreskrifterna för underhållsröjningar och reparationer av befintliga ledningar. Texten har kompletterats med att åtgärder får utföras manuellt eller maskinellt. Markskador ska minimeras.

Skövde Naturskyddsförening har inkommit med ett antal synpunkter på skötselplanen.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har gjort mindre ändringar i skötselplanen i enlighet med inkomna synpunkter.

Billingens klätterklubb accepterar förslaget till beslut men har lämnat synpunkter beträffande klättring vid Ryds grottor.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen vill att bergsklättring ska ske på ett kontrollerat sätt som regleras av tillstånd förenat med ett antal villkor. Utformningen av eventuella tillstånd kommer att handläggas när eventuell ansökan om tillstånd inkommer.

Kommundelsrådet i Ryd genom Leif Karlsson har inkommit med yttrande angående cykelväg till Smedsgårdsbyn samt trafiksäkerhetshöjande åtgärder på Rånnavägen. Kommunalsrådet har även pekat på åtgärder som gjorts på fastighetster norr om Ryd 15:23.

Länsstyrelsens kommentar: Eventuell cykelväg och trafiksäkerhetshöjande åtgärder på Rånnavägen hanteras av Skövde kommun. Se vidare Länsstyrelsens kommentar till Smedsgårdsbyns Samfällighetsförening. De åtgärder som gjorts på f.d Hushållningssällskapets mark har gjorts för att minska skadorna i samband med virkesuttaget från granskogen. Skador har rättats till efter virkesuttaget. Fastigheten ägs nu av Naturvårdsverket. Att ta bort utförda åtgärder på vägen är inte aktuellt.

Upplysningar

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge undantag från meddelade föreskrifter. Finns det synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva detta beslut.

Då regeringen med stöd av 7 kap 28 § miljöbalken förklarat delar av reservatet som särskilda bevarandeområden, enligt direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, gäller särskilda regler för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i dessa särskilda bevarandeområden. För alla sådana verksamheter eller åtgärder krävs tillstånd, förutom om åtgärden eller verksamheten direkt hänger samman med eller är nödvändig för skötseln och förvaltningen av det särskilda bevarandeområdet. Länsstyrelsen får lämna sådant tillstånd endast om

1. de villkor som anges i 7 kap 28 b § miljöbalken är uppfyllda, eller
2. regeringen givit tillåtelse och de villkor som anges i 7 kap 29 § miljöbalken är uppfyllda.

De delar av området som ingår i LIFE-projektet "Protection of deciduous forests in northern Götaland" B4-3200/98/514 får inte säljas utan tillstånd från EU-kommisionen p.g.a. åtagande som Naturvårdsverket gjort.

Ersättningstalan

I de fall överenskommelse om intrångsersättning inte träffats skall den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen väcka talan hos miljödomstolen. Sådan talan skall väckas inom ett år från det att reservatsbeslutet har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Ansvarsfördelning vid insektsangrepp eller liknande

Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen kommer efter reservatsbildningen att vara statens ansvar.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 5, formulär nr 04.

I detta ärende har länsöverdirektör Göran Bengtsson beslutat och biträdande naturvårdsdirektör Maria Thordarson varit föredragande. I handläggningen har även naturvårdsdirektör Sven Swedberg deltagit samt företrädare för kulturmiljöenheten, Lars Jacobzon, plan och bostadsenheten, Jens Rasmussen och rätts- och veterinärenheten, Göran Fjellman.

Göran Bengtsson

Maria Thordarson